

Foglalkozása: kiségitő

— Öt éve dolgozom a Bartók művelődési központban. Azelőtt tizenegy esztendeig a Konzervgyár dobozüzemi forrasztóbrigádjának voltam a tagja. A lányokat elég sokszor meglátogatom mostanában is. Akkor kerültem ki közülük, mikor a nagyobbik fiam született. Hogy itt milyen egy napom, mi-ből áll a munkám? Reggel hétre jövök; rendbe teszem a hat klubszobát, aztán el-indulok a városba; postára megyek, bankba, a tanácsoshoz. Fél háromkor te-lik le a munka. Akkor aztán irány haza, Tápéra. Ott van a házuk. Három éve voltunk házasok a férjemmel, amikor elhatároztuk, tetőt építünk a fejünk fö-

lé. Szabadságot vettünk ki. Vályogot vertünk, huszonháromezer darabot. Megépítettük a házat. Hatvankilencre kész is lett. Utána öt évig voltam gyermekgondozási segélyen. Két fiam van, a nagyobbik már a SZEOL kápusiskolájába jár. A férjem, aki annak idején maga is rugta a bőrt a helyi csapatban, szeretné, ha focista lenne legalább az egyik. Elégedett vagyok, sőt, boldog. A munkakönyvembe ez van beírva: kiségitő. Nagyon örültem, amikor néhány napja levelet hozott a postás, amiben értesítettek, hogy Miklós Istvánné kiváló dolgozó kitüntetést kap. A jövő: tovább szeretnék tanulni.

Tanítási órák, kívánság szerint

Egy kísérlet tanulságai

A Dolgozók Gimnáziumában a felnőttek továbbtanulásának eddig kétféle megoldása létezett: a levelező tagozat, ahol a hét egy napján van tanítás, és az esti tagozat, ahol egy héten 3 alkalommal.

A heti 3 napos oktatás meglehetősen jó tanulási formának bizonyult — különösen azoknak, akik a gimnáziumi továbbtanuláshoz szilárd alapismeretekkel nem rendelkeztek —, mert a három foglalkozás jó lehetőséget biztosított arra, hogy a szaktanár az ismereteket ellenőrizze, az elméleti anyagot pedig begyakoroltassa. A heti 1 napos levelező tagozaton azonban az utóbbi években egyre több probléma mutatkozott a tanult ismeretek rögzítésében, illetve begyakoroltságában. Értelhető, mert a heti egy alkalommal való találkozás az iskolával a gimnáziumi képzésben csupán arra volt elég, hogy a tanár a következő anyagrészt ismertesse, elmagyarázza, körvonalazza — de a tananyag rész gyakorlatát már minden levelező hallgatónak saját magának kellett elvégeznie. Ez pedig a hallgatók többségének problémát jelentett, s eredményeként nagy számú volt az évközi lemorzsolódás, illetve az elégtelen osztályzat.

A felsorolt problémák és gondok készítették a Radnóti gimnáziumot arra, hogy — a Szeged megyei város tanácsa vb művelődésügyi osztályának támogatásával — az 1975/76. tanév szeptembertől olyan gimnáziumi levelező tagozatot is indítson, ahol hetenként két alkalommal van tanítás.

nulók tanár előtti begyakorlási lehetőséget. (Annál is inkább, mert a gyakorlat azt mutatja, hogy ezekből a tárgyakból leghiányosabb az első osztályos tanulók ismerete.) Újszerű volt a csütörtöki foglalkozásokban, hogy az óráknak nem volt egész tanévre előre elkészített óraterve és órarendje. Általában egy hónapra, hat hétre szóló óratervet tartalmazott. Történt ez azért, hogy a foglalkozások megtartásához alapul vehessük a hallgatók kívánságát, hogy melyik tárgyból érzik az elmaradást, illetve a begyakorlás szükségességét. Tehát az egyes tárgyakban való előrehaladás színvonalát határozta meg a csütörtöki órákat, és azoknak a számát.

Átnézve az 1975/76. tanév csütörtöki napjára esett foglalkozásokat, a tanulók kéreése alapján például az I. A osztályban az egyes tantárgyakból a következőképpen számú órát tartottuk: magyar nyelv: 34 óra, matematika: 32 óra, kémia: 16 óra, biológia: 10 óra, földrajz: 9 óra, történelem: 8 óra.

A közötti adatokból kiderül, hogy a felkészülésben a legnagyobb problémát a magyar nyelv, a matematika, s részben a kémia okozta. Ezekből a leghiányosabbak az alapismereteik. A sikeres haladás érdekében tehát a dolgozók gimnáziumában jelentkezett tanulók számára ezekből a tárgyakból még az iskola megkezdése előtt érdemes lenne előkészítő tanfolyamot szervezni.

az évfolyamban a továbbhaladásban már sokat jelentett az első osztályban szerzett alapismeretek biztosítása. Különösen szembetűnő volt ez például kémiai, matematikai és fizikából a kísérleti II. C osztályban, melynek a félévi átlaga már jobb volt, mint a nem kísérleti jellegű osztályé. A heti plusz 1 nap munkája tehát nem volt hiábavaló, de — ismét hangsúlyozzuk — jobb is lehetett volna, ha a plusz 1 nap adta lehetőséget minden hallgató igénybe veszi, illetve megfelelően kihasználja.

Bánfalvi József,
a Radnóti gimnázium igazgatója

Kiállítási napló

Tanulók, tanárok

A felhívást a továbbtanulni szándékozók örömmel is fogadták, s két osztállyal (melybe igyekeztünk elsősorban azokat a felnőtteket felvenni, akik már régebben végeztek, feltehetően sokat felejtettek, vagy gyengébb eredményt értek el) a kísérleti munka 1975 szeptemberében megkezdődött. A tanítási napokat keddre és csütörtökre tettük. A keddi órákon a tanár a szokásos módon elvégezte a tanmenetében előírt anyagrészt, s inkább az elméleti kérdéseken — bár ez nem választható el a gyakorlatától — volt a hangsúly. Csütörtökon azonban a kedden tanult és az azzal összefüggő, már megértett ismereteket intenzív begyakorlása került előtérbe. Természetesen nem minden tantárgyból egyformán nyelvényekben. Szükségesnek tartottuk, hogy magyar nyelvből, helyesírásból, matematikából, kémiából, majd később fizikából nagyobb óraszámban kapjanak a ta-

z külön szakemberekkel bíráltatni, külön részben bemutatni.

Meglehetősen kevés ezen országos seregszemlén a természet utáni tanulmány. Mintha a 14—18 éves fiatalok lelkészülően bánnának ezzel a nagyon fontos területtel, hiszen a természet, a valóság minden művészi törekvése alapja és megújítója. Eppen ebben mutat nagyszűrést a szegedi Tömörkény István Gimnázium és Szakközépiskola képző- és iparművészeti tagozatának kiállítása. S itt mindjárt egy újabb megjegyzés. Kár, hogy az ország három hasonló intézménye közül a budapestiek egyáltalán nem szerepelnek e kiállításban, a pécsié szereplése is legnagyobb jóindulattal jelzesszerűnek nevezhető. Ez a külön szekció a többi fiatal alkotó számára is példát mutathat, tanulságul szolgálhat arra, hogy lehet kimagaslóan jó textilmunkát, illusztrációt, kerámiát, érmét, akvarellt vagy szobrot készíteni a valósághoz kötődve, a természetből kiindulva.

Minden kiállított alkotás a megyei bemutatókon arany oklevelet nyert. A szegedi kiállítás kapcsán a jók közt is legjobbakat különdíjakkal jutalmazták. Különös öröm, hogy e különdíjasok között kiemelkedően szerepelt a szegedi intézmény mellett a 602. számú hódmezővásárhelyi szakközépiskolai tagozat. A műfaji sokszínűség és gazdagság éppen a díjazottak kiváló alkotásai nyomán a kerámia felé toldott. Nagyszerű volna, ha e kiállítás tanulságait — nem úgy, mint a két évvel ezelőttiét! — megőszívnék az illetékesek,

s hasznosítanák két esztendő múlva.

Mesko Anna és Poka György gyulai pedagógus házaspár alkotásaiból nyílt kiállítás kedden este a Sajtóház Művészklubjában. A tárlatot Szabó Endre újságíró nyitotta meg. A kiállításon linómetszeteket, akvarelleket, festményeket és monotypákat mutatnak be. A Körösparti táj szépsége, motívumai, virágok, tanyák, fák művészi feldolgozott elemi képek alkotásait gerincelt. Poka György drámaibb, expresszívebb alkotásait bizonyították fekete-fehér linómetszeteinek legsikerültebb darabjai. Mesko Anna a lírai hangulatokra érzékeny, az akvarellek oldott színeiben, disztintív világágán érzi igazán otthon magát. Tárlatuk április végéig látható.

T. L. Horváth Dezső

Ki tud többet a Szovjetunióról?

A Szovjetunió életének, a szovjet emberek kommunista építőmunkájának megismeretése, a magyar—szovjet barátság erősítése — e célok jegyében hirdette meg a KISZ KB, az MSZBT, az Oktatási Minisztérium és a Szovjetunió című lap szerkesztősége tavaly ősszel a középiskolás diákoknak a Ki tud többet a Szovjetunióról? című vetélkedőt.

Mintegy 40 ezer gimnazista, szakközépiskolai és szakközépiszkolási részvevővel az elmúlt év őszén 700 iskolában tartották meg a házi versenyeket. A legjobb-bak a megyei, a fővárosi kerületi, majd a nyolc területi döntőn mérték össze tudásukat, a Szovjetunió című lapból nyert ismereteik alapján csütörtökon, az Olympia-szállóban — a további- jutott 16 négytagú csapat — mérkőzött az országos elődöntőn. A két legjobb csapat április 30-án a tévénézők nyilvánossága előtt mérkőzik a fő díjért: a Balatonberényi „Gorkij falu” egyik faházának öt évre szóló bérleti jogáért. (MTI)

Pályát választók — pályát kezdők

Tanulmány a fiatal szakmunkásokról

Ha egy fiatal nem a tanult szakmájában dolgozik, akkor a tanulásra fordított idő nagyrészt fölösleges volt, és a tanítás forintjai — kidobott pénz. Hozzátehetünk ehhez egy másik gondolatot is: a fiatal munkássá válásának első éveit jogos vagy indokolatlan csalódással kezdődnek. A pályaválasztási intézet munkatársa, Wolford József azt vizsgálja föl-mérésen alapuló tanulmányában, kik maradnak meg tanult szakmájukban, és akik más választanak, miért teszik.

Hatszáz pályakezdő fiatal választott a fölmerés kérdéseire. Közülük mindössze 32 mondja, hogy helyette szülei választották pályát. Ha újra választhatnának, csak tizen-négy kezdené maga is ugyan-azt, tizenegyen más szakmát testhez állóbbnak tartanak, heten pedig középiskolában tanulnának tovább. Hatszáz-ból a harminckettő nem túl sok, a sokat hangoztatott té-telt azonban alátámasztják az elégedetlenkedők: nem jó, ha gyermekünk kedve és meggyőződése ellen a szülői akarat győző.

A vizsgálat azt is kutatja, mi lett azokkal, akiket nem vettek fel a maguk választotta szakmára. Ők százhar-mincan vannak, közülük harmincnégy megszerette időközben szakmáját, kilen-venketten azonban most sem szimpatizálnak vele. Az úgynevezett „pályára irányít-ás” sem jobb tehát, mint a szülői kényszer. Be kell lát-nunk azonban, hogy az első munkahelynek is köze van már ahhoz, hogy kedvvel dolgozik a fiatal, vagy más munkát keres. Negyvenheten „csak” munkahelyet változ-tattak, harmincketten vi-szont tanult szakmájukat is elhagyták. Egyszerű a kö-vetkeztetés: a pályán mara-dásnak és a pályaválasztás-nak igen sok köze van egy-máshoz.

elhagyták. Egyszerű a kö-vetkeztetés: a pályán mara-dásnak és a pályaválasztás-nak igen sok köze van egy-máshoz.

A megkérdezett fiatal szakmunkások többsége azt vallja, érdemes volt tanulnia, szakmai föl-készültségére szükség van, valóban szak-munkát végezhet. Sajnos azok is sokan vannak, akik határozottan állítják: né-hány hetes betanulási idő után el tudnák látni a rá-juk bízott munkát. Az iskola kritikája volna ez? Inkább arról van szó, hogy a soro-zatgyártás ugyanazokat a munkamezsgéket kívánja tőlük is, mint a betanított munkástól, vagy az üzem so-káig nem veszi figyelembe, hogy a tanuló időközben szakmunkás lett. Panaszko-dnak a fiatalok, hogy az idő-sebbség gyakran kiszolgáltat-ják magukat, állandóan vel-ük takarítottak, őket kül-dik szerszámmal és anyagért. A szerző következtetése: az ifjúsági törvény ellen vét, aki a beilleszkedést nem se-gíti.

A tanulmány egyik feje-zete arra a tapasztalatra épül, hogy a munkahely ki-választásában kicsi része

van az anyagiaknak, és a vállalati propagandának. A szerződés, illetve a tanulmá-nyi ösztöndíj hatása ná-gyobb. Az érdeklődés fölkel-tése, a munkahely megismer-tetése tehát többet ér, mint a toborzókampanyó propagan-dája. Sokat számít az is, hogy csak a szepet mondjuk el a munkahelyet kereső fia-talnak, vagy reálisnak tájé-koztatjuk mindarról, ami reá vár.

A választ adó szakmunká-sok közül háromszázhetven-négyen még első munkahe-lyükön dolgoznak. Legtöbben az első évben változtatnak helyet és szakmát, számuk a vizsgált öt év végére folya-matosan csökken ugyan, de így is sok marad. A szerző véleménye szerint a változá-sok egy része hasznos, ha hatékonyabban termelő ága-zatok felé irányulnak, vagy ha a fiatal elé nagyobb szak-mai perspektívát állítanak. Vannak azonban olyan fia-talok is, akik annyira maga-san határozták meg a be-illeszkedésükhöz szükséges normákat, hogy azt egyetlen munkahely sem tudja meg-adni. Itt a fluktuáció ki-mondottan káros. Az is vesz-téses, ha szakmáját hagyja el valaki, hiszen vele együtt megszerzett ismereteit is el-vevi, mielőtt hasznukat látná. Természetesen a betanított munkásként való dolgozta-tást nem lehet munkaerő-gondokkal indokolni, hiszen éppen e gondok sürgetik, hogy valaki szakmát tanul-jon. Munka- és üzemszerve-zési gondok húzódnak meg legtöbbször e jelenség mö-gött.

A szakmunkásképző inté-zetek munkájáról is véle-ményt mondanak pályakez-dő fiatalok. A megkérdezett-eknek több mint fele azt vallja, a szakmai ismeret-ek egy részét sajátították el csak a képzés ideje alatt. Oka ennek az is, hogy a ta-nulóévek alatt a munkahe-lyek gyakran nem elsősor-ban a szakma fogásaira ta-nítják a fiatalokat, hanem betanított munkásnak tekintik őket. A szakmai isme-tek bővítésének igénye nagy, szökheten jelenleg is részt vesznek valamilyen szakmai továbbképzésben. Még töb-ven vannak, akik tervezik ugyanezt.

Sok a tennivaló itt is, ott is, ez a következtetés olvás-ható ki Wolford József ta-nulmányából, de ő elsősor-ban az előkészítés, a megalapozott pályaválasztás sa-gítségére hívja föl a figyel-met.